

Det stormer stadig - bygger du vindmøller eller læhegn?

Virksomhedsanalysen 2011

Indholdsfortegnelse

Baggrund	<i>3</i>
Hovedkonklusioner	<i>4</i>
Kriterier og metode	<i>5</i>
Del 1 – Den makroøkonomiske situation	<i>7</i>
Del 2 – Den økonomiske situation for Danmarks største virksomheder	<i>10</i>
Del 3 – De enkelte branchers tilstand	<i>12</i>
Del 4 – Udvalgte brancher	<i>22</i>
Del 5 – Konklusioner	<i>41</i>
Kontakt	<i>44</i>

Baggrund for analysen

For fjerde år i træk tager PwC pulsen på de største, danske virksomheder. De makroøkonomiske indikatorer viser, at krisen kan fortsætte, og at der er en stor usikkerhed forbundet med den fremtidige udvikling. Det danske BNP steg i 2010, og efter lavpunktet i midten af 2009 er Danmark tilbage på samme niveau, som før krisens start.

Spørgsmålet er nu, hvordan de danske virksomheders økonomiske sundhedstilstand er dagen derpå, og om de vil kunne modstå den usikkerhed, der venter i fremtiden? Det er et af hovedtemaerne i årets virksomhedsanalyse.

61 %

af virksomhederne har haft en jævn eller stigende overskudsgrad i 2010 (stigning fra 37 % i 2009).

17 %

af de største, danske virksomheder tabte penge i 2010 (fald fra 24 % i 2009).

Hovedkonklusioner

- 2010 viser som helhed en fremgang for de største virksomheder i landet, hvor den underskudsgivende andel er faldet til 17 % – sammenlignet med 24 % i 2009.
- Antallet af konkurser er steget markant i forhold til før krisen, men trods dette, er niveauet i august 2011 faldet med over 100 konkurser i sammenligning med august 2010. Den danske forbrugertillid er steget, dog med fald de seneste måneder. Det indikerer en stigende optimisme, samtidig med at ikke-rentable virksomheder forsvinder fra markedet.
- På brancheniveau udviser bl.a. maskin-, medicinal- og engrosbranchen pæn fremgang i omsætning. Transport-, entreprenør- samt medie og forlagsbranchen har det fortsat svært med at præstere vækst.
- Mange brancher har det stadig svært. Inden for rederi-, transport samt papir og emballagebranchen taber 35-50 % af virksomhederne fortsat penge. Derimod havde færre end 10 % af virksomhederne i otte af landets brancher underskud i 2010, det gælder eksempelvis møbel-, service-, medicinal- og levnedsmiddelbranchen, hvoraf flere har forbedret sig markant i forhold til 2009.
- Med undtagelse af papir-, transport og rederibranchen viser alle brancher øget indtjening i 2010.
- Virksomhederne har i 2010 haft fokus på arbejdskapitalen. Arbejdskapitalen er som helhed faldet fra 17 % til 15 % i perioden 2009 til 2010.
- Antallet af lagerdage er i 2010 på samme niveau som 2009, hvorimod styringen af debitorer og kreditorer er forbedret.
- Soliditeten er overraskende holdt konstant/stigende i perioden. Dog viser enkelte brancher såsom møbel- og transportbranchen direkte fald.

Analysens fremgangsmåde

Analysen omfatter 461 danske virksomheder med en omsætning på over 200 millioner kr. i regnskabsåret 2010.

Kriterier

- Vi har bestræbt os på, at virksomhedsporteføljen er den samme, som i de seneste år. Dog således, at kun virksomheder med offentliggjort regnskab for 2010 er medtaget. Samtidig er analysens datagrundlag gjort retvisende ved at udelukke de virksomheder, der ikke har opgjort væsentlige regnskabstal, som ellers er nødvendige for analysens undersøgelsesområde.
- Analysen omfatter 461 danske virksomheder med en omsætning på over 200 millioner kr. i regnskabsåret 2010.
- Regnskabsinformationen er indhentet fra virksomhedernes årsrapporter for 2007-2010, som er indsendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.
- Alle tomme holdingselskaber samt finansielle virksomheder og banker er valgt fra. Det betyder, at fokus er rettet mod aktive virksomheder i brancher inden for, industri, handel og service. Derudover har vi valgt – i overensstemmelse med Børsens brancheinddeling – at medtage en branche for konglomerater, hvilket er anderledes i forhold til virksomhedsanalysen i 2009.
- Alle virksomheder er tildelt branchekoder, baseret på Børsens inddeling.

Metode

- PwC's arbejde med krise ramte virksomheder har gennem de seneste år påvist, at en negativ udvikling i særligt tre nøgletal oftest har ført til krise og behov for omfattende restrukturering. Disse nøgletal er:
  1. Overskudsgrad – målt som resultatet af den ordinære drift før finansielle indtægter/omkostninger, samt skat (EBIT) divideret med omsætningen
  2. Soliditetsgrad
  3. Arbejdskapital
- Overskudsgraden beregnes i analysen som den gennemsnitlige overskudsgrad i de enkelte brancher samt som andel virksomheder i branchen med negativ indtjening.
- Soliditetsgraden er målt som egenkapital, divideret med totale aktiver.
- Arbejdskapitalprocenten er målt som summen af varedebitorer og varelager, fratrukket varekreditorer og divideret med omsætningen.
- Desuden beregnes væksten i omsætningen, da dette giver en indikation af aktiviteten i de enkelte brancher.

Virksomhederne er fordelt på 21 brancher med tilgængelige regnskabstal for perioden 2007 til 2010

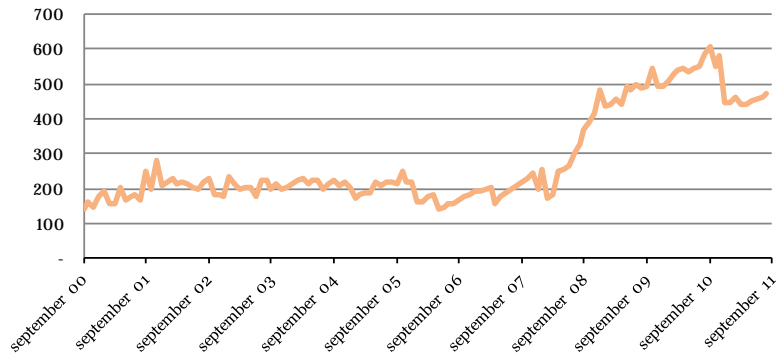
Branche	Antal
Bil	24
Byg og bolig	36
Detail	15
Energi	21
Engros	46
Entreprenører	20
IT og elektronik	35
Jern og metal	21
Kemisk industri	14
Konglomerater	6
Levnedsmidler	63
Maskiner	43
Medicin	30
Medie og forlag	13
Møbel	12
Papir og emballage	11
Rederi	6
Service	18
Tekstil	8
Transport	14
Underholdning	5
I alt	461

Den makroøkonomiske situation

Det rekordhøje 2010-niveau for antallet af konkurser i Danmark er i 2011 faldet til niveauet i 2009

Antal konkurser i Danmark (sæsonkorrigeret)

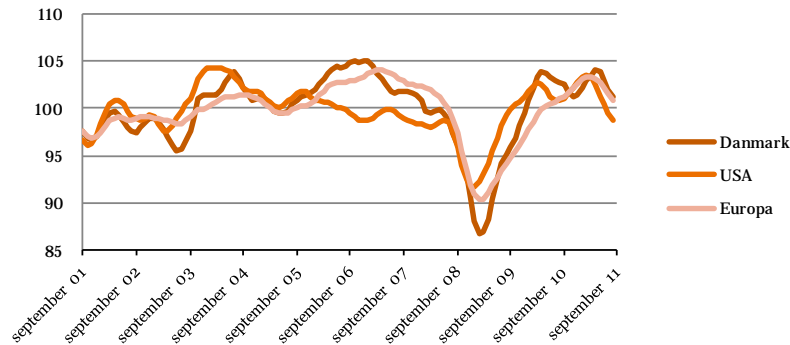

Kilde: Danmarks Statistik

- I de første ni måneder af 2011 var det gennemsnitlige antal konkurser pr. måned 455.
- Dette tal er lavere, end det tilsvarende de første ni måneder af 2010, hvor antallet af konkurser gennemsnitligt var 549 pr. måned.
- Sammenlignet med de første ni måneder af 2009, hvor antallet var 469, ses der i 2011 en relativ normalisering i antal konkurser. Dette kan umiddelbart indikere, at toppen for antal månedlige konkurser er nået som følge af et mindre antal usunde virksomheder på markedet. Dog ser vi, at antallet af konkurser har været tiltagende de seneste måneder.
- Niveaulet for antallet af konkurser er fortsat markant højere, end niveaulet før krisens start.

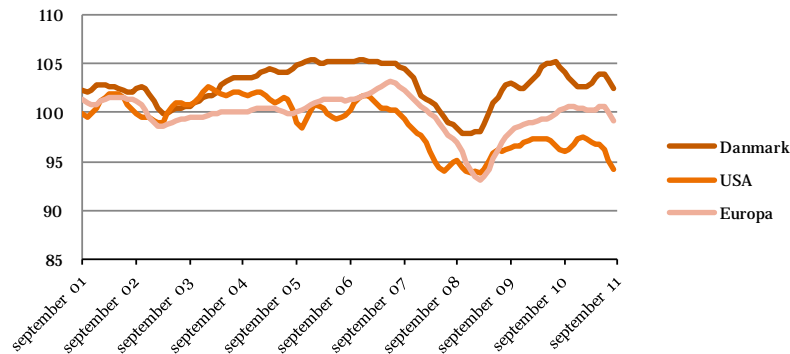
Erhvervstilliden er i 2011 normaliseret til niveauet før krisen. Forbrugertilliden er derimod efter en opadgående periode tilbage på et lavt niveau. Det indikerer en generel usikkerhed

Erhvervstillid

Kilde: OECD

Forbrugertillid

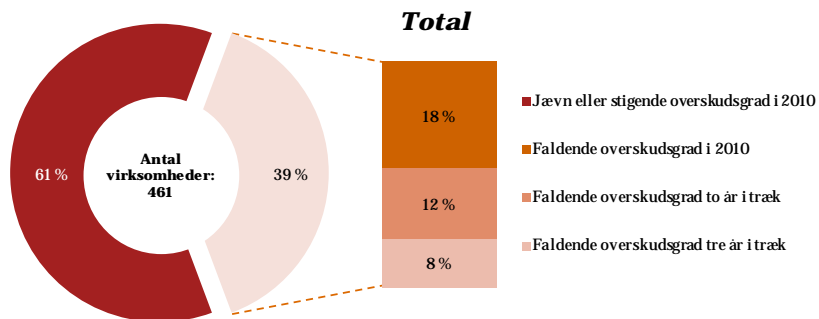
Kilde: OECD

- Siden lavpunktet i starten af 2009 er **erhvervstilliden** i 2011 tilbage på niveauet før krisen for både Danmark, Europa og USA. Dog er der observeret væsentlige udsving gennem de seneste år, hvilket indikerer en generel usikkerhed i erhvervstilliden.
- Den danske erhvervstillid er i september 2011 marginalt højere, end niveauet i USA og resten af Europa.
- I de seneste måneder er tendensen dog brudt, og erhvervstilliden er faldende for samtlige markeder. Usikkerheden omkring udviklingen i verdensøkonomien forbliver stor, ikke mindst på grund af de store offentlige gældsbyrder som mange steder er vokset under krisen. Frygten for en såkaldt "double dip"-recession er stadig udbredt verden over, hvilket især må tilskrives, at flere væsentlige økonomier stadig er i en såkaldt gældskrise.
- **Forbrugertilliden** i Danmark er markant højere, end tilsvarende indikatorer for USA og Europa.
- Forbrugertilliden viser ligesom erhvervstilliden tilbagevendende udsving på samtlige markeder, men med en synlig tilbagegang i de seneste måneder.
- Udviklingen i forbrugertilliden i Danmark vil være meget afgørende for alle konsumafhængige brancher og deres udvikling i den nærmeste fremtid.

Den økonomiske situation for de største, danske virksomheder

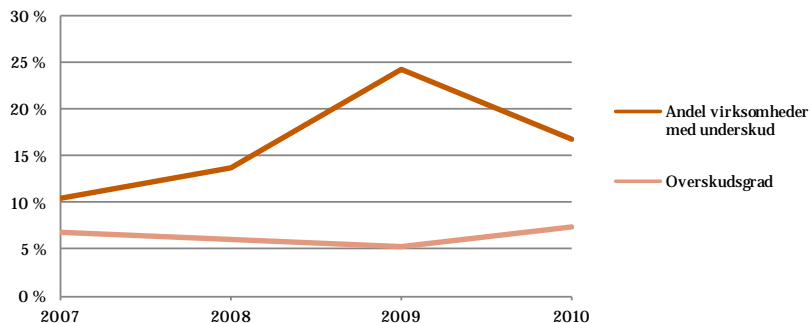
61 % af de største, danske virksomheder havde en jævn eller stigende overskudsgrad i 2010. Dog tabte 17 % af samtlige virksomheder penge i 2010, og 8 % har for tredje år i træk måtte se en faldende overskudsgrad i øjnene

Kilde: PwC Analyse

- Udviklingen i antal virksomheder med rapporteret underskud har siden finanskrisens start været støt stigende, men i 2010 ser den negative udvikling endelig ud til at vende.
- Andelen af virksomheder med underskud steg fra 10 % i 2007 til 24 % i 2009. Andelen var 17 % i 2010.
- Faldet i andelen af underskudsramte virksomheder fra 2009 til 2010, tyder på, at mange har været i stand til at optimere deres forretning og nu rapporterer om positiv indtjening.
- Overskudsgraden steg fra 5 % i 2009 til 7 % i 2010.
- 61 % af virksomhederne havde en jævn eller stigende overskudsgrad i 2010, hvilket er en fremgang i forhold til de 37 % i 2009.

Total

Kilde: PwC Analyse

Bemærk:

1. Jævn eller stigende overskudsgrad henviser til virksomheder, der som et minimum har haft en jævn eller stigende overskudsgrad i 2010.
2. Overskudsgraden er EBIT i forhold til omsætning i procent.
3. Andel virksomheder med underskud vil sige, den andel af virksomheder som har rapporteret negativ EBIT.

De enkelte branchers tilstand

Brancheanalysen kigger på 21 brancher og benchmarker dem i forhold til hinanden. For hver branche kortlægges bl.a. udvikling i:

- **overskudsgrad**
- **arbejdskapital**
- **soliditet**

Den 30 sider lange brancheanalyse fås kun ved kontakt til PwC:

Kontakt partner Bent Jørgensen:

Telefon: +45 3945 9259

Mobil: +45 2960 9204

E-mail: bej@pwc.dk

Konklusioner

Konklusioner

For første gang siden krisens start er branchernes økonomi i synlig fremgang. Dog kæmper flere brancher stadig med dårlige resultater

- Erfaringen viser, at virksomheder med en kombination af lav indtjening, høj arbejdskapital (likviditetsbinding) og lav soliditet er stærkt eksponeret over for konjunkturændringer og generel usikkerhed på markedet. Brancheanalysen viser tydeligt, at netop disse nøgletal har været i fokus, og at det – omend med svingende succes – er tydeligt, at den økonomiske sundhed i de danske brancher er blevet bedre.
- I 19 ud af 21 brancher blev der i 2010 registreret regulær omsætningsvækst, hvilket er direkte modsat resultaterne i 2009. Dog er omsætningen for ni ud af 21 brancher stadig lavere, end i 2007. Dette indikerer, at dagens ledere stadig har væsentlige udfordringer foran sig. Værst ser det ud for bil- samt jern og metalbranchen, som begge ligger 25-30 % under niveauet i 2007.
- De brancher, som i 2010 har flest virksomheder med en jævn eller stigende overskudsgrad, er bl.a. detail- og underholdningsbranchen (ca. 80-90 %). Disse brancher er nogle af de mest følsomme i forhold til forbrugertillid og forbrugsadfærd, hvilket stemmer godt overens med makroudviklingen i økonomien. Værst står det til for energi-, konglomerat- og rederibranchen, hvor 60-70 % af virksomhederne havde faldende overskudsgrad i 2010.
- Arbejdskapitalen er i 2010 forbedret med 1½ %-point sammenlignet med 2007. Dog er der stadig enkelte brancher, som ikke har været i stand til at reducere deres pengebinding i arbejdskapital. Derfor er der stadig væsentlige forbedringer at hente på dette område, hvilket bør opprioriteres for bedre at kunne modstå fremtidige likviditetsproblemer.
- For enkelte brancher skal forbedringer i arbejdskapital findes via en optimeret lagerstyring. Dog viser den generelle tendens på et konsolideret landsplan at det er debitor- og kreditor dage i 2010, som er forbedret i sammenligning med 2009. Derfor vurderes det, at virksomhederne i stigende grad lægger pres på deres leverandører og kunder for at optimere deres likviditetsbinding.
- Soliditeten viser overraskende nok, at niveauet har været marginalt stigende fra 35 % i 2007 til 37 % i 2010. Dog har seks brancher forværret deres finansielle ballast siden 2009.
- Samlet vurderes 2010 som et positivt år med vækst og generel økonomisk fremdrift. Desværre er det ikke alle brancher, som tager del i denne udvikling. Derfor er der endnu et stort stykke arbejde, før dansk erhvervsliv for alvor kan sige, at krisen er overstået.

I regnskabsåret 2010 viste en overvejende del af virksomhederne at de har lært at navigere under krisetid. Seneste udvikling tyder på at krisen endnu ikke er overstået, og at virksomhederne skal forberede sig på endnu et ”stormvejr”

God ledelse i krisetider indebærer følgende:

- Krisens længde og konstante pres på virksomhedernes indtjening og likviditet stiller i dag højere krav til, at ledere håndterer kritiske beslutninger korrekt, og at de er omstillingsparate.
- I dagens marked er det vitalt, at virksomhedslederne kender deres virksomhed, og ved hvilke forretningsområder der genererer værdi.
- Likviditetsstyring er blevet et af de helt centrale succeskriterier for at overkomme krisen. Udtrykket ”cash is king” er mere rammende, end tidligere, og det skyldes bl.a., at kapital er blevet et vigtigt konkurrenceparameter. Erfaringen viser, at virksomheder ikke går under på grund af dårlig indtjening, men som følge af manglende likviditet.
- Optimer driften. Omkostningsminimering samt forbedring af indtjening pr. kunde- og markedssegment er fortsat områder, der definerer succesfulde virksomheder. Kerneforretningen bør stadig opprioriteres, og virksomheder bør overveje at frasælge forretningsenheder med manglende rentabilitet eller fremtidigt perspektiv.
- Skarp risikostyring og fokus på finansiell stabilitet. Kriseplanlægning og scenarie-analyser er blevet en nødvendighed, da specielt kunde- og leverandør afhængigheden er blevet større. Står din virksomhed klar med ”plan b”, i tilfælde af at virksomheden mister en vigtig kunde eller leverandør?
- Vær klar i kommunikationen – særligt hvis det går dårligt. Medarbejdere, banker, leverandører og kunder vil gerne hjælpe, og jo før der gribes ind, desto større er sandsynligheden for en succesfuld løsning for virksomheden.

Kontakt

Bent Jørgensen
Partner

Telefon: +45 3945 9259

Mobil: +45 2960 9204

E-mail: bej@pwc.dk

Denne publikation er udarbejdet alene som en generel orientering om forhold, som måtte være af interesse, og gør det ikke ud for professionel rådgivning. Du bør ikke disponere på baggrund af de oplysninger, der er indeholdt i denne publikation, uden at indhente specifik professionel rådgivning. Vi afgiver ingen erklæringer eller garantier (udtrykkeligt eller underforstået) hvad angår nøjagtigheden og fuldstændigheden af de oplysninger, der findes i publikationen, og, i det omfang loven tillader, accepterer eller påtager PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, dets aktionærer, medarbejdere og repræsentanter sig ikke nogen forpligtelse, ansvar eller agtpågivenhedspligt for eventuelle konsekvenser, som følger af, at du eller andre handler eller undlader at handle i tillid til de oplysninger, der findes i publikationen, eller for eventuelle beslutninger truffet på baggrund af publikationen.

© 2011 PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerelskab. Alle rettigheder forbeholdes. I dette dokument refererer "PwC" til PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, som er et medlemsfirma af PricewaterhouseCoopers International Limited, hvor hver enkelt virksomhed er en særskilt juridisk enhed.